

SVEITSISSÄ

Paikalliset sosialidemokraatit sanovat Sveitsiä „lakeijain tasavallaksi”. Tuo pikkuporvarillinen maa, jossa eräänä tärkeimmistä elinkeinoista on jo ammoisista ajoista ollut ravintolanpito, on ollut liian riippuvainen rikkaista tyhjän-toimittajista, jotka tuhlaavat miljoonia kesäisiin huviretkiin vuoristossa. Yleisimpänä sveitsiläisen porvarin tyyppinä on viime aikoihin asti ollut rikkaan matkailijan edessä nöyris-televä pienisäntä.

Nyt asia muuttuu. Sveitsissä kehittyi suurteollisuus. Tässä teollisuuden nousussa on suuri merkitys vesiputosten ja vuoristojokien käytöllä sähkövoiman välittömään saantiin. Tuota putoavan veden voimaa, joka korvaa teollisuudessa kivihiilen, sanotaan usein „valkoiseksi hiileksi”.

Sveitsin teollistaminen, s.o. teollisuuden, suurteollisuuden kehittäminen siellä on tehnyt lopun entisestä työväenliikkeen pysähdystilasta. Pääoman ja työn välinen taistelu kärjistyy. Se unelias, pikkuporvarillinen henki, joka ennen useinkin vallitsi muutamissa Sveitsin työväenyhdistyksissä, katoaa ja sen tilalle tulee voimansa tajuavan, tietoisien, järjestyneen proletariaatin taisteluhenkinen mieliala.

Sveitsin työläisillä ei ole mitään harhaluuloja sen suhteen, että heidän tasavaltansa on porvarillinen tasavalta, joka puolustaa sitä samaa palkkaorjuutta, mikä on olemassa poikkeuksetta kaikissa kapitalistisissa maissa. Mutta samaan aikaan Sveitsin työläiset ovat oppineet mainiosti käyttämään tasavaltalaisten laitostensa vapautta laajojen työläisjoukkojen valistamiseen ja järjestämiseen.

Tämän työn hedelmät tulivat havainnollisesti näkyviin Zürichin yleislakon aikana heinäkuun 12 p:nä (kesäkuun 20 p:nä vanhaa lukua).

Asia oli näin. Zürichin maalarit ja viilaajat olivat jo useita viikkoja olleet lakossa vaatien palkankorotusta ja työpäivän lyhentämistä. Isännät suuttuivat ja päättivät lannistaa lakkolaisten sisun. Porvarillisen tasavallan hallitus, joka pani parastaan kapitalistien hyväksi, tuli näiden avuksi ja ryhtyi *karkottamaan* lakossa olevia ulkomaalaisia! (Sveitsissä työskentelee paljon muualta tulleita, ulkomaalaisia työläisiä, varsinkin italialaisia). Mutta tuo raaka väkivalta ei auttanut. Työläiset pysyivät yksimielisinä.

Silloin kapitalistit turvautuivat tällaiseen keinoon. Hampurissa (Saksassa) on erikoinen Ludwig Kochin liike, joka toimii lakkorikkurien hankkijana. Zürichin kapitalistit — patriootit ja tasavaltalaiset, leikki pois! — tilasivat tuon liikkeen kautta lakkorikkureita, joiden joukossa oli ilmeisesti kaikenlaisia rikollisia, jotka oli Saksassa tuomittu parittajantoimen harjoittamisesta, tappeluista y.m.s. Noille ryysyläisille eli kultaiselle komppanialle (lumpenproletaareille) kapitalistit jakoivat revolvereja. Häikäilemätön joukkio noita lakkorikkureita hajaantui työväenkorttelin ravintoloihin ja käyttäytyi tavattoman huligaanimaisesti. Kun työläiset kokoontuivat yhteen joukkoon ajaakseen huligaanit pois, niin muuan näistä *ampui* erään lakkolais-työläisen.

Työläisten kärsivällisyys loppui. Murhaaja piestiin. Päätettiin jättää Zürichin kaupunginvaltuustoon kysely huligaanien mellastuksesta. Ja kun kaupunginhallitus kapitalisteja puolustaen kielsi lakkovartiot, niin työläiset päättivät panna vastalauseensa järjestämällä *yksipäiväisen yleislakon*.

Lakkoa kannattivat kaikki ammattiliitot yksimielisesti. Valitettavana poikkeuksena olivat vain kirjaltajat. He esiintyivät lakkoa vastaan ja Zürichin kaikkien työväenjärjestöjen 425 edustajan kokous vastaanotti tämän kirjaltajain päätöksen jyrisevällä huudolla: „häpeä!“. Lakko päätettiin pitää, vaikka poliittisten järjestöjen johtajat olivat vastaan (Sveitsin pikkuporvarillisten, opportunististen johtajien vanhaa henkeä!).

Työläiset, jotka tiesivät, että kapitalistit ja viranomaiset koettavat ehkäistä rauhallisen lakon, noudattivat viisasta sääntöä: „sodassa sodan tavalla“. Sodassa ei ilmoiteta viholliselle, *milloin* hyökkäys tapahtuu. Torstaina työläiset ilmoittivat tahallaan, että lakko tulee tiistaina tai keskiviik-

kona, mutta todellisuudessa se oli määrätty *perjantaiksi*. Kapitalisteille ja viranomaisille se oli yllätys.

Lakko onnistui loistavasti. Aamulla varhain levitettiin 30.000 saksan- ja italiankielistä lentolehtistä. Noin 2.000 lakkolaista otti haltuunsa raitiovaunuvarikot. Kaikki pysähtyi. Kaupungin elämä tyrehtyi. Perjantai on Zürichissä markkinapäivä, mutta kaupunki oli kuin kuollut. Alkoholin (kaikkien väkijuomien) käytön oli lakkokomitea kieltänyt, ja työläiset noudattivat tiukasti tätä päätöstä.

Kello 2 päivällä pidettiin suurenmoinen joukkomielenosoitus. Puheiden päätyttyä hajaannuttiin rauhallisesti ja ilman lauluja.

Hallitus ja kapitalistit, jotka olivat toivoneet saavansa yllytetyksi työläiset väkivallantekoihin, näkivät epäonnistumisensa ja nyt suorastaan raivoavat vimmoissaan. Erikoisella asetuksella on koko Zürichin kantonissa kielletty ei ainoastaan lakkovartioiden, vaan myös ulkoilmakokoukset ja mielenosoitukset. Poliisit ovat miehittäneet Zürichin kansantalon sekä vanginneet useita työväen johtajia. Kostaakseen yleislakosta kapitalistit ovat julistaneet kolmeksi päiväksi työnsulun.

Työläiset käyttäytyvät rauhallisesti, noudattavat tiukasti viinan ja viinin boikottia ja puhelevat keskenään: „voihan sitä työmieskin levähtää kolme päivää vuodessa, kun rikkaat lepäävät ympäri vuoden”.

„Pravda” № 63,
heinäkuun 12 pnä 1912
Allekirjoitus: B. Z h.

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan